

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

CONSELL DE GOVERN

4075

Acord del Consell de Govern de 2 de maig de 2023 pel qual es declaren inversió d'interès autonòmic les obres del projecte de la nova Facultat de Ciències al campus de la Universitat de les Illes Balears

La Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, estableix en l'article 36.4 que, en matèria d'ensenyament universitari, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears té competència exclusiva, sens perjudici de l'autonomia universitària, en la programació i la coordinació del sistema universitari, en el finançament propi de les universitats i en la regulació i la gestió del sistema propi de beques i ajuts.

El Reial decret 2243/1996, de 18 d'octubre, aprova les transferències de les funcions i els serveis en matèria d'universitats de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i el Decret 204/1996, de 28 de novembre, fa pública l'assumpció i la distribució de les competències transferides per l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria d'universitats i preveu la perspectiva de la planificació universitària pel que fa a la docència, la recerca, la implantació de nous estudis i la construcció d'edificis de docència i recerca.

La Universitat de les Illes Balears es va crear mitjançant la Llei 18/1978, de 15 de març, sobre la creació d'una universitat amb seu a Palma (BOE núm. 66, de 18 de març).

D'acord amb el que disposa l'article 2 de la Llei orgànica 2/2023, de 22 de març, del sistema universitari, aquest presta i garanteix el servei públic de l'educació superior universitària mitjançant la docència, la recerca i la transferència del coneixement i estableix per a les universitats les funcions següents:

- a) L'educació i formació dels estudiants a través de la creació, desenvolupament, transmissió i avaluació crítica del coneixement científic, tecnològic, social, humanístic, artístic i cultural, així com de les capacitats, competències i habilitats inherents a aquest.
- b) La preparació per a l'exercici d'activitats professionals que exigeixin l'aplicació i actualització de coneixements i mètodes científics, tecnològics, socials, humanístics, culturals i per a la creació artística.
- c) La generació, desenvolupament, difusió, transferència i intercanvi del coneixement i l'aplicabilitat de la recerca en tots els camps científics, tecnològics, socials, humanístics, artístics i culturals.
- d) La promoció de la innovació a partir del coneixement en els àmbits socials, econòmics, mediambientals, tecnològics i institucionals.
- e) La contribució al benestar social, al progrés econòmic i a la cohesió de la societat i de l'entorn territorial en què estiguin inserides, així com a la promoció de les llengües oficials d'aquestes, a través de la formació, la recerca, la transferència i intercanvi del coneixement i la cultura de l'emprenedoria, tant individual com col·lectiva, a partir de fórmules societàries convencionals o d'economia social.
- f) La generació d'espais de creació i difusió de pensament crític.
- g) La transferència i intercanvi del coneixement i de la cultura al conjunt de la societat a través de l'activitat universitària i la formació permanent o al llarg de la vida del conjunt de la ciutadania.
- h) La formació de la ciutadania a través de la transmissió dels valors i principis democràtics.
- i) El foment de la participació de la comunitat universitària i de la ciutadania en activitats promogudes per entitats de voluntariat i del tercer sector que es trobin en línia amb els principis i valors del sistema universitari.
- j) Les altres funcions que se'ls atribueixin legalment.

El planejament urbanístic del campus universitari està recollit en el seu Pla especial, aprovat el 30 d'abril de 1987 (BOCAIB núm. 69, de 2 de juny), el qual es va incorporar al PGOU de Palma com a sistema general d'equipament comunitari docent en sòl rústic (SGEC/DO, fitxa 43-01-E, del PGOU de Palma).

Els terrenys sobre els quals s'ubica el campus universitari varen ser objecte d'un procés d'expropiació. L'acta de recepció de les finques es va formalitzar mitjançant una escriptura d'agrupació de les finques i la inscripció de la parcel·la del campus universitari en el Registre de la Propietat número 2 de Palma amb el número d'entrada 996 de 1996 (referència cadastral: 9582004-DD6898A-0001-DG).

La Universitat de les Illes Balears va iniciar, a principi de l'any 2000, la tramitació de la modificació del Pla especial del campus de la UIB, que es va aprovar inicialment el 20 de juny de 2012 (BOIB núm. 99, de 10 de juliol).

La tramitació ambiental de la modificació del Pla especial, que es va dur a terme a l'empara de la Llei 11/2006, de 14 de setembre,

d'avaluació d'impacte ambiental i avaluació ambiental estratègica, va assolir la conformitat de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears (CMAIB) amb la memòria ambiental, però condicionada al compliment d'una sèrie de condicions (BOIB núm. 161, de 24 de desembre de 2016). En l'actualitat, l'únic requeriment que impedeix l'aprovació definitiva del Pla especial és haver d'executar el projecte de canalització de les aigües pluvials del campus universitari.

A causa de la manca de disponibilitat pressupostària per dur a terme la inversió requerida, la tramitació de l'expedient es troba aturada a l'Ajuntament de Palma, que no donarà la conformitat a la memòria ambiental fins que no comprovi el compliment de les condicions exigides per la CMAIB. Per aquest motiu, la normativa urbanística aplicable és, a cada zona del campus, la més restrictiva que es pugui aplicar entre el primigeni i desfasat Pla especial de 1987 i la modificació que es va aprovar inicialment el 2012.

Tant és així que el darrer edifici que es va construir al campus, el Centre d'Estudis de Postgrau, edifici Antoni Maria Alcover, l'any 2013, es va haver de legalitzar a través de la Llei 14/2012, de 19 de desembre, d'ordenació urbanística de la Universitat de les Illes Balears, atès que l'única parcel·la on es podia construir en aquell moment no complia els requisits volumètrics del pla de l'any 1987 (vigent). Gràcies a l'aplicació de la Llei esmentada no es va perdre el finançament disponible per a la construcció i l'equipament posterior d'un edifici absolutament necessari per a la Universitat. Aquesta Llei va fixar també un règim transitori per tal de facilitar la implantació de noves edificacions a partir dels paràmetres de la Llei i del Pla especial actual.

Amb l'aprovació del Reglament general de la Llei 2/2014, de 25 de març, d'ordenació i ús del sòl, per a l'illa de Mallorca i la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears, la Universitat es troba davant una situació urbanística crítica:

- El Pla de l'any 1987 és el vigent i no cobreix les necessitats actuals del campus.
- No es pot sol·licitar llicència d'obres per a cap intervenció, atès que, d'acord amb l'article 129. 2 de la Llei 12/2017, i de l'article 186.3 a) i c) del Reglament general de la Llei 2/2014 :
 - a) en qualsevol cas no es podrà realitzar cap tipus d'obra o actuació(...)
 - c) (...) a la mateixa parcel·la o solar en què existeixin edificacions o construccions en la situació de fora d'ordenació (...), en cap cas no es pot autoritzar la realització de cap obra de nova planta...
- La Universitat té diversos projectes amb finançament extern (Fons FEDER autonòmics, Fons Next Generation EU, així com de l'Impost de Turisme Sostenible) que no poden ser executats.

És per això que, atès el contingut del Decret Llei 1/2018, de 19 de gener, de mesures urgents per a la millora i/o l'ampliació de la xarxa d'equipaments públics d'usos educatius, de recerca, sanitaris o socials de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 10, de 20 de gener), és necessari dur a terme els tràmits reglamentaris per proposar al Consell de Govern de la CAIB la declaració d'interès autonòmic per a la construcció de les obres que afecten el campus universitari.

La Universitat de les Illes Balears es troba completament alineada amb el Compromís per assolir la neutralitat climàtica l'any 2030. Per aquest motiu, un dels factors més importants és el de la reducció efectiva del consum d'energia i, principalment, de l'energia provinent de fonts no renovables. En aquest sentit, la Universitat treballa de manera intensa per disposar d'un pla global d'implantació d'un model de sostenibilitat i de compromís amb la conservació del medi ambient.

Aquest pla ha de preveure, entre d'altres, les accions necessàries per reduir el consum d'energia i analitzar els perfils de consum actuals i que caldrà corregir. Tot i això, no es pot descartar la necessitat de continuar oferint una Universitat d'excel·lència en les tasques pròpies de les quals la Universitat és valedora: la docència, la investigació i la transferència del coneixement. Per aquest motiu, i derivat de la necessitat d'incorporar nous estudis, resulta necessària la dotació de nous espais on poder dur a terme les funcions pròpies de la Universitat.

El projecte de la nova Facultat de Ciències neix de la necessitat d'actualitzar un model obsolet. És un projecte que planteja, com a estratègia rectora, la recuperació i la reutilització en comptes de la nova implantació i oblit del problema que suposa una edificació obsoleta energèticament.

L'edifici Mateu Orfila i Rotger, tot i que és un únic edifici per la seva morfologia i seqüència de construcció, es considera dividit en dues ales clarament diferenciades. La primera és l'ala de Física, que té una superfície de 4.380,00 m², i la segona s'identifica com l'ala de Química, de 7.989,00 m².

La primera de les intervencions, que és objecte d'una altra sol·licitud de declaració d'interès autonòmic, correspon a la reforma energètica de l'ala de Química. En aquesta obra es planteja una reforma total dels 7.989,00 m² i una millora de l'eficiència energètica de l'envolupant de l'edifici i dels equips de climatització; aquesta ja disposa de finançament assignat mitjançant el Conveni entre el Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'execució del Programa d'impuls a la rehabilitació d'edificis públics amb data 16 de febrer de 2022.

El sector de l'edifici Mateu Orfila i Rotger, conegut com a Física, té una antiguitat superior a 40 anys; en l'actualitat es troba en un estat de conservació deficient i es pot considerar una ruïna energètica. A més, l'afectació de noves disposicions normatives en matèria de seguretat en l'edificació ha suposat que l'edifici no garanteixi la seguretat d'utilització i contra incendis, condicions que són de compliment obligat per a qualsevol edifici, i encara més per a un edifici docent i d'investigació de la Universitat.

Atès l'estat de conservació deteriorat en què es troba el sector de l'edifici Mateu Orfila i Rotger conegut com a Física, es planteja la demolició d'aproximadament el 50 per cent de la superfície construïda i, posteriorment, una rehabilitació completa d'un bloc en altura que és valoritzable quant a superfície construïda aproximada de 2.200 m². Per tractar de no interferir amb el funcionament de la tasca docent i d'investigació, l'obra es planteja en dues fases diferenciades de manera clara.

La fase 1 es destina a la construcció d'un edifici per cobrir el servei actual de l'ala de Física, a donar forma a espais de docència, d'investigació i despatxos per al personal que actualment ocupa l'edifici de tres plantes de l'ala de Física.

La fase 2 es destina a la reordenació de construccions d'entitat escassa que ocupen la planta de l'ala de Física. D'aquesta manera, es promou una renaturalització dels espais annexos a la Facultat de Ciències i es potencia una lectura més humana del campus. Pel que fa a l'edifici de tres altures, se'n planteja una reforma completa, una transformació arquitectònica, clarament destinada a traslladar l'edifici al present, amb un component important de reforma energètica i transformació d'espais seguint els nous criteris de funcionalitat i accessibilitat universal.

En total, es planteja una superfície total aproximada de 10.750,00 m² de rehabilitació i nova construcció.

L'edifici Mateu Orfila i Rotger es troba al campus de la Universitat de les Illes Balears, concretament, a la parcel·la denominada zona 1—facultats existents, segons estableix el Pla especial de 1986 de la Universitat de les Illes Balears. Les obres de la construcció del nou edifici suposen una ampliació de l'ocupació de 1.420,20 m², que ocupen part de l'espai lliure just a continuació de l'edifici de Física existent.

El termini previst d'execució de les obres és de 20 mesos per a la primera fase, amb l'inici de les obres el dia 1 d'agost de 2024 i el final, el dia 30 d'abril de 2026. Per a la segona fase, el termini previst està marcat en 20 mesos, amb l'inici de les obres el dia 1 d'abril de 2026 i el final, el dia 30 de novembre de 2027. El pressupost total de la construcció és de 32.629.307,70 euros, IVA inclòs.

D'acord amb l'anterior, el dia 3 d'abril de 2023 el rector de la Universitat de les Illes Balears va sol·licitar la declaració d'interès autonòmic, entre d'altres, del projecte de la nova Facultat de Ciències al campus de la Universitat de les Illes Balears, objecte de finançament per l'impost del turisme sostenible, regulat per la Llei 2/2016, de 30 de març, de l'impost sobre estades turístiques a les Illes Balears i de mesures d'impuls del turisme sostenible (LIET), a la parcel·la amb referència cadastral: 9582004-DD6898A-0001-DG, zona 1—facultats existents, parcel·la única, del Pla especial de 1987 de la Universitat de les Illes Balears (registre núm. GOIBE231563/2023).

Resta palès que la Conselleria de Fons Europeus, Universitat i Cultura té la voluntat de millorar els espais destinats a la docència i la recerca universitària i, per tant, manifesta el seu interès a poder escometre les obres del projecte de la nova Facultat de Ciències al campus de la Universitat de les Illes Balears.

El Decret Llei 1/2018 estableix la regulació dels efectes de la declaració d'inversions d'interès autonòmic de les Illes Balears amb la finalitat d'atendre la demanda creixent de serveis i prestacions en els àmbits recollits en el Decret Llei. En aquest sentit, la Direcció General de Política Universitària i Recerca estima plenament justificat que es considerin com a inversió d'interès autonòmic les obres del projecte de la nova Facultat de Ciències al campus de la Universitat de les Illes Balears.

Per tot això, tenint en compte que és un projecte del màxim interès general per a la població i amb la finalitat de donar-li el major impuls possible, el més adient és declarar inversió d'interès autonòmic el projecte de la nova Facultat de Ciències al campus de la Universitat de les Illes Balears a la parcel·la amb la referència cadastral 9582004-DD6898A-0001-DG, zona 1—facultats existents, parcel·la única del Pla especial de 1987 de la Universitat de les Illes Balears.

L'article 7 del Decret Llei 1/2018 estableix que un equipament públic d'ús educatiu o de recerca es considera inversió d'interès autonòmic quan així ho declari expressament el Consell de Govern de les Illes Balears, en compliment de l'article 5 de la Llei 4/2010, de 16 de juny, de mesures urgents per a l'impuls de la inversió a les Illes Balears, i en les condicions que el Consell de Govern determini per executar-lo.

Per tot això, el Consell de Govern a proposta del conseller de Fons Europeus, Universitat i Cultura, en la sessió de dia 2 de maig de 2023 adoptà, entre d'altres l'Acord següent:

Primer. Declarar, de conformitat amb els articles 7 i 8 del Decret Llei 1/2018, inversió d'interès autonòmic les obres del projecte de la nova Facultat de Ciències del campus de la Universitat de les Illes Balears a la parcel·la amb la referència cadastral 9582004-DD6898A-0001-DG, zona 1—facultats existents, parcel·la única del Pla especial de 1987 de la Universitat de les Illes Balears.

Segon. Notificar aquest Acord a l'Ajuntament de Palma.

Tercer. Publicar aquest Acord en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 2 de maig de 2023

La secretària del Consell de Govern

Mercedes Garrido Rodríguez

